

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-28/12

Euroopa Komisjon *versus* **Euroopa Liidu Nõukogu**

Tühistamishagi — Rahvusvahelised segalepingud — Otsus, millega antakse luba neile lepingutele alla kirjutada ja neid ajutiselt kohaldada — Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud Euroopa Liidu liikmesriikide valitsuste esindajate otsus — Liidu õiguskorra autonoomia — Liikmesriikide osalemine ETL artiklis 218 ette nähtud menetluses ja otsuses — Nõukogus kohaldatav hääletuskord

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 28. aprill 2015

- Tühistamishagi — Vaidlustatavad aktid — Mõiste — Siduvate õiguslike tagajärgedega aktid — Nõukogu ja liikmesriikide otsus, millega antakse luba rahvusvahelisele segalepingule alla kirjutada ja seda ajutiselt kohaldada — Hõlmamine*
(ETL artikli 263 teine lõik; nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate otsus 2011/708)
- Tühistamishagi — Liikmesriikide, parlamendi, nõukogu ja komisjoni hagid — Põhjendatud huvi tõendamine ei ole vastuvõetavuse tingimus*
(ETL artikli 263 teine lõik)
- Rahvusvahelised lepingud — Liidu ja liikmesriikide pädevus — Nõukogu ja liikmesriikide ühine otsus, mis puudutab liidu nimel segalepingule alla kirjutamist ja selle ajutist kohaldamist liikmesriigi tasandil — Lubamatus — Nõue järgida võimude lahususe põhimõtet ning asutamislepingus ette nähtud menetlusnorme ja hääletuskorda*
(ELL artikli 13 lõige 2; ETL artikli 218 lõiked 2, 5 ja 8; nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate otsus 2011/708)
- Tühistamishagi — Tühistamisotsus — Mõju — Euroopa Kohtu kehtestatav piirang — Vaidlustatud akti tagajärgede kehtima jätmise kuni selle asendamiseni mõistliku tähtaja jooksul — Põhjendus õiguskindluse kaalutlustel*
(ETL artikli 264 teine lõik; nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate otsus 2011/708)

1. ETL artikli 263 alusel esitatud tühistamishagi esemeks võivad olla nende laadist ja vormist olenemata kõik liidu institutsioonide võetud meetmed, kui nende eesmärk on tekitada õiguslike tagajärgi. Nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate otsust, mis puudutab ühinemislepingule ja kõrvallepingule liidu nimel alla kirjutamist ning nende lepingute ajutist kohaldamist esiteks liidu ja teiseks selle liikmesriikide poolt, kui nõukogu osales neis kõigis küsimuses tehtud otsuste tegemisel, tuleb vaadelda kui nõukogu õigusakti, mille peale saab esitada tühistamishagi.

(vt punktid 14, 15 ja 17)

2. Vt otsuse tekst.

(vt punkt 18)

3. Vastavalt ELL artikli 13 lõikele 2 tegutseb iga institutsioon talle aluslepingutega antud volituste piires ning vastavalt nendes sätestatud korrale, tingimustele ja eesmärkidele. Selles osas kehtestatakse liidu institutsioonide tahte formuleerumist puudutavad eeskirjad aluslepinguga, mitte liikmesriikide või institutsioonide endi poolt.

Mis puudutab otsust, millega antakse luba liidu ja kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide vahelisele lepingule alla kirjutada ja vajaduse korral neid ajutiselt kohaldada, siis vastavalt ELTL artikli 218 lõikele 5 puudub liikmesriikidel igasugune pädevus, kuna lepingu peab vastu võtma nõukogu. Seega tuleb tühistada nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate otsus, millega antakse luba liidu nimel segalepingule alla kirjutada ja seda ajutiselt kohaldada, ja mis tegelikkuses ühendab kaht eraldi akti, nimelt esiteks liidu nimel nimetatud lepingu allkirjastamist ja tema poolt selle ajutist kohaldamist puudutav akt ning teiseks liikmesriikide poolt nende lepingu ajutist kohaldamist puudutav akt, ilma et oleks võimalik eristada, milline akt väljendab nõukogu ja milline liikmesriikide tahteavaldust. Seeläbi osales nõukogu kui liidu institutsioon selle akti vastuvõtmisel, mis puudutab segalepingu ajutist kohaldamist liikmesriikide poolt, samas kui niisugune tegevus kuulub kõigepealt iga liikmesriigi enda õiguse ja seejärel rahvusvahelise õiguse alla. Lisaks, kuna ELTL artikli 218 lõige 8 näeb ette, et nõukogu teeb liidu nimel otsuseid kvalifitseeritud hääleteenamusega, ei saa neid kahte erinevat akti, mis vaidlustatud otsuses on ümber liigitatud, seega õiguspäraselt vastu võtta ühtse menetluse raames. Liikmesriikide poolt segalepingu ajutist kohaldamist puudutav akt viitab nende liikmesriikide esindajate konsensusele ning seega nende ühehäälele nõusolekule.

Lisaks, kuigi segalepingute valdkonnas vastab tõele, et on oluline tiheda koostöö tagamine liikmesriikide ja liidu institutsioonide vahel nii läbirääkimiste käigus kui ka lepingu sõlmimisel ja sellest tulenevate kohustuste täitmisel, ei saa selle põhimõttega õigustada seda, et nõukogu hoidub kõrvale menetlusnormide järgimisest ja ELTL artiklis 218 ette nähtud hääletuskorrast.

(vt punktid 41, 42, 44, 48–50, 52, 54 ja 55)

4. Euroopa Kohtus menetletava hagi raames võib vaidlustatud õigusakti tagajärjed jätta kehtivaks eelkõige juhul, kui selle õigusakti viivitamatu tühistamine põhjustab raskeid negatiivseid tagajärgi, ning niisuguse õigusakti õiguspärasus ei ole vaidlustatud mitte selle eesmärgist või sisust lähtudes, vaid õigusakti vastuvõtja pädevuse puudumise või oluliste menetlusnormide rikkumise tõttu.

See tuleneb ka otsusest 2011/708 ühelt poolt Ameerika Ühendriikide, teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kolmandalt poolt Islandi ning neljandalt poolt Norra Kuningriigi vahelise lennutranspordilepingu liidu nimel allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta, mille kohese mõjuga tühistamine võiks põhjustada raskeid tagajärgi liidu suhetele asjaomaste kolmandate riikidega, ning ettevõtjatele, kes tegutsevad lennutransporditurul ja kes on saanud kasu nimetatud lepingute ajutisest kohaldamisest.

(vt punktid 60 ja 61)